

RJEČNIK EPOHE

File: Sed.AUC / www.sedad.com

PODZEMILJE

Kat ispod Sabora i Vlade, gdje se odmaraju vozači.

POMOĆNI GLAGOLI TRANZICIJSKOG HRVATSKOG JEZIKA

Pritisnuti, iznudit, uvjeriti, zgužvati, nagovoriti, propitati, propucati, zarezati, smeklati, stamburati, odviliti, ispljuskati, polomiti, razgaliti, izemati, pretući, propustiti ga kroz šak, ubiti boga u njemu, skočiti mu na leđa, malo ga poštimiti, pozdraviti njegove...

TRANZICIJSKO ČISTUNSTVO JEZIKA

Kažu kako se za Napoleona govorilo da "poznaje gramatiku baruta". Danas se nepismeni pozivaju na barut gramatike. Sve proglašavaju jeljavim u ime čistoće.

Zažarani bjelinom jezične čistoće, danas, u pravilu, ne čitamo tekst, nego tražimo ime deterdženta pomoću kojeg smo dobili tako prepoznatljivu bjelinu. Čistunstvo jezika je dokaz da određena tišakara može prodavati svoje novine u točno određenim koordinatama.

VIJEĆE HRT-a

Tijelo sastavljeno od ljudi koje biraju političari čiji je glavni cilj zaštititi neovisnost televizije od političara. Sinonim za većinu riječi tranzicijskog hrvatskog jezika: netko odozgo organizira nešto što treba kontrolirati ono gore, na način propisan odozgo.

Vijeće HRT-a ponekad nazivaju i Burzom ustupaka, tržnicom na kojoj se kupuje šutnja i prodaje obaz. Mišljenja smo da su takve formulacije prepoetske naravi. Zbilja je suroviya.

PIVO

Piće koje zbog velike količine vode u sebi omogućuje nisku proizvodnu cijenu i veliku zaradu iz koje se financiraju reklame koje motiviraju ljude da piju piće u kojemu je glavni sastojak voda. Naziva se muškim pićem jer bolje liječe na odebljale trbuhe sredovječnih muškaraca, nego uz odebljale trbuhe sredovječnih žena.

40

srijanj/kolovoz 2008.

epoha

Često se koristi kod zamjena zemljišta (gradskoga za seosko). Posebno u slučajevima kada su u igri tvrtke neiskusnih nećaka gradskih funkcionara.

PERSPEKTIVA

Nekada smo je imali. Tada smo se nadali da ćemo doći ovdje gdje jesmo. Došli smo... i morali smo se suočiti sa činjenicom da nje više nema.

Perspektiva je gubljenje u daljini. Zato je danas više Hrvata izvan Hrvatske nego u njoj, i svima nam je, u perspektivi, dobro. Perspektiva je riječ stranog podrijetla. Zato smo Nikola Tesla morali izvesti u Zemlje Diviljeg Zapada... Da je perspektiva obćavljajući alijen - dokazuje i mnogi slučajevi bogatejša nastalih uvozom ovoga i onoga. Uvoz izvana je postao tako unosan, da su neki gospodarstvenici uništavali domaće voćnjake, nasade, italice i sličnu ekonomsku međonoščad - samo da bi otvorili granice dugoročnoj perspektivi uvoza. Kako sada tako i nekada... Nekada se govorilo da ako hoćeš imati bilo kakvu perspektivu moraš izdati barem jednu knjigu i nekoliko prijatelja; danas nema perspektive bez umištanja tvornice, radionice, hotelskog kompleksa ili barem plantaže. Perspektiva je riječ koja se koristi i u slikarstvu. Tako postoji značejska perspektiva. Nju je jednostavno objasniti. Kad se za neko obiteljsko stablo kaže da je perspektivno (kako se govorilo i za moje) onda to znači da će obitelj završiti slavno i daleko: Svakom članu obitelji jedna državica, svakoj grani jedan kontinent. A kontinenti se sve više udaljuju.

DRŽAVNA TAJNA

Nijema kurtizana transparentnih političara.

Najlakše bi bilo reći da je državna tajna - dokument objavljen na internetu. Ali nije svaki dokument objavljen na internetu državna tajna. Na internetu ima i kriminala i zabranjenog seksa i političkih tračeva i istina o poznatima... Zato definiciju treba dopuniti: Državna tajna je dokument koji služi kao povod za hapšenje novinara koji bi eventualno mogao otkriti tko mu je od zaduženih da nešto ostane tajnom - tajnu otkrio. Ima malih i velikih državnih tajni. Najveća državna tajna je ona da nijedna tajna nije zapravo državna. Svaka ima ime i prezime.

Da bi bilo što imalo smisla, mora biti utemeljeno u nekoj neupitnoj i velikoj tajni. Naša velika tajna je da smo svjesni da to što nam rade nema smisla.

Pivo je piće koje se u tranzicijskim zemljama stavilo između muškarca i žene. Da bi došao u osobni kontakt sa ženom muškarac sve češće mora uništiti piće koje je između njega i žene.

Ponekad je to teško jer ga reklame za pivo uče da je pivo riječ na kojoj se dokazuje.

SAMOUBOJSTVO

Posljedica zakašnjele spoznaje o novom poretku riječi u rečenici: Pravi subjekt je uvijek prikriven. Raduju osjetimo kao trpnja. Govorimo samo zamjenicama. Prelazimo na kratkoću SMS poruke: "Sredi ga", "On nije naš", "Jesam li ja u tome", "Koliko je moje", "On sređuje", Tko provlači kroz papire?...

Nema više velikih mudrosti. Tko ih traži mora se suočiti sam sa sobom.

SANIRANJE BANKE

Oblik posudbe novca poreznih obveznika iz budžeta, bez obveze povrata.

Neizmjerio ljepši izraz od izraza "krada".

SAMOUPRAVLJANJE

Ideologija kojom su nam svojevremeno htjeli uvaljati u vlasništvo odgovornost nad tvornicama, trgovačkim lancima, hotelima, ljetovalistima, rudnicima, naftnim kompanijama... Srećom našlo se nekoliko promućurnih ljudi koji su zaključili da je bolje da oni sami budu većinski vlasnici svih tih gospodarskih subjekata.

U tranzicijskom hrvatskom jeziku u pravilu se sramimo ove riječi. Ona je označavala nešto što ustvari nije bila. Sada je, nakon projekta rata, raseljavanja i drugih neugodnosti - sve pod kontrolom. Zna se tko čime upravlja i kako.

PROCJENA

Službena zablješka o neslužbenom dogovoru. Uglavnom se koristi za prikriivanje prave vrijednosti. Zato se zove procjenom.

LOBIST

Riječ lobist pripada tranzicijskom vremenu. Riječ je to koja nam obećava da će netko zbog svog interesa zanemariti svoj interes i misliti na naš. Političar koji u Saboru osim svojih... zastupa honorarno i interese tuđih poduzeća ili korporacija. Graditeljske korporacije znaju se svojim lobistima odužiti kućicama na proplancima. X četvornih metara za Y kilometara puta.

Lobisti duhanske industrije vole da se narod truje jer ih još uvijek za njihova lobiranja (obrana radnih mjesta u duhanskoj industriji) ne mogu optužiti, a kamo li osuditi. Naftni lobisti na samom su vrhu piramide. Jednom kada više ne budu na vrhu, radit će u korporacijama koje siromašnim narodima uzimaju naftu a (pro)daju im skupe proizvode od derivata nafte. Lobisti GMO prehrane među najvećim su znanstvenicima. Naravno ovo "najvećim" nastalo je na temelju novinskih natpisa tranzicijskih novinara.

Najviše lobista ima u onim područjima ljudske djelatnosti gdje su ljudi za penjanje na ljestvicama uspjeha morali uložiti najviše vlastitog obraza. Lobisti su riječ koja se poput svodnika uvukla u gramatiku. ☹

41

srijanj/kolovoz 2008.

epoha